

Nová knihovna pro Vysočinu

Stavební knihovnický boom posledních let se nevyhnul ani Havlíčkovu Brodu. Během více než stoleté historie se zdejší knihovna několikrát stěhovala, potýkala se s nedostatkem místa pro své fondy a měnilo se rovněž její jméno. Od roku 2002 pracuje pod názvem Krajská knihovna Vysočiny a v architektonické soutěži byl vybrán návrh její budoucí podoby.

Historie havlíčkobrodské knihovny začala 24. prosince 1894, kdy se akademický spolek Barák rozhodl založit veřejnou městskou knihovnu v tehdejší Německém Brodě. Během dvou let se pro ni podařilo získat 650 knih a její zakladatelé museli poprvé řešit nedostatek místa. V roce 1905 byla Lidová knihovna Havlíčkova převedena do péče a správy města a své sídlo našla v Tylově ulici. Po druhé světové válce sídlila krátce v Hanusovském domě a na Staré radnici. V roce 1953 se vrátila do adaptovaných a upravených prostor Hanusovského domu, kde působila až do roku 1974. V tomto období také přestala fungovat jen jako městská veřejná knihovna, ale převzala funkci okresní a později i střediskové knihovny a přešla ze správy města pod Okresní národní výbor. Další stěhování v roce 1974 znamenalo návrat do rekonstruované Staré radnice, kde knihovna sídlí dodnes – od 1. ledna jako Krajská knihovna Vysočiny Havlíčkův Brod, která plní roli regionálního centra knihovnických, bibliografických a informačních služeb pro síť veřejných knihoven v Kraji Vysočina a vyvíjí i řadu dalších aktivit.

V dubnu 2006 byla vypsána Veřejná architektonická soutěž o návrh urbanistického, architektonického, technického a provozního řešení Novostavby Krajské knihovny Vysočiny. Soutěžní zadání přitom nabízelo dvě varianty. První předpokládala využití stávajícího objektu „F“ havlíčkobrodské nemocnice a jeho rozšíření tak, aby renovovaná stavba vyhověla plošným, provozním a estetickým nárokům Krajské knihovny. Ve variantě druhé se počítalo s demolicí nemocničního objektu a s využitím uvolněného pozemku a pozemků přilehlých k novostavbě knihovny. Důležitou podmínkou ovšem bylo, aby účastníci soutěže respektovali ekonomické možnosti vyhlášovatele. A to jednak v předpokládané výši investičních nákladů cca 175 milionů korun, ale zároveň i v „rozumné míře budoucích provozních nákladů, tedy v logickém a efektivním provozním uspořádání, v přiměřených nákladech na potřebu energií i na úklid a údržbu interiérů i exteriérů stavby“.

Do prvního kola soutěže přišlo celkem čtyřicet návrhů – v červenci je vyhodnotila porota, která k účasti do kola druhého vyzvala pět soutěžících. Na následujícím listopadovém zasedání se pak porotci rozhodli udělit jednu první cenu, dvě třetí ceny a dvě odměny těmto soutěžním návrhům:

- 1. cenu a finanční odměnu ve výši 800 000 Kč návrhu Ing. arch. Aleše Tomáška, Roberta Seidla a Ing. arch. Ivo Hermann
- 3. cenu a finanční odměnu ve výši 400 000 Kč návrhu Knesl + Kynčl s.r.o., Brno
- 3. cenu a finanční odměnu ve výši 400 000 Kč návrhu Ing. arch. Romana Galeho, Ing. arch. Michala Palašňáka a Ing. arch. Barbory Šimonové

- Odměnu ve výši 200 000 Kč návrhu MgA. ing. Adama Kekuly a Ing.arch. Davida Pulkrábka
- Odměnu ve výši 200 000 Kč návrhu Ing. arch. Zdeňka Fránka, Ing. arch. Petry Slušné, Ing. arch. Štěpána Dokoupila a Ing. Jiřího Topinky

Ve svém závěrečném stanovisku k vítěznému návrhu porota mj. uvedla: „Vítězný návrh se vtipným a důstojným způsobem vyrovnává s obtížemi stavebního místa, se vztahem k drobným stavbám Havlíčkovy ulice i k velmi různorodému zastavění areálu nemocnice. Integrace stavby do terénního reliéfu není náhodná, je výsledkem úvah autorů návrhu, odkazujících k aktuálním ekologickým trendům světové architektury. Dalším kladem navrženého konceptu je jeho nové pojetí symbolicky významných staveb, které odmítá monumentalitu i tvarové extravagance. Zdůrazňuje samozřejmost služby, civilnost a přívětivost nové knihovny, místa budoucích společenských a sociálních kontaktů. Je příkladem architektury s potřebnou mírou neočekávanosti při zachování řádu.“

Architekti vítězného týmu počítají s užitnou plochou budovy 4 638 m² a náklady na stavbu 173 milionů korun. Hlavní funkce budovy soustředili ve svém návrhu do jediného podlaží.

Interiér je přitom řešen tak, že zaručuje flexibilitu při pravděpodobných úpravách vnitřního uspořádání knihovny v budoucnosti. Úspornost provozu i ekologický charakter stavby by pak měly zaručit nízké provozní náklady celého objektu.

„Vítězný návrh výrazně převyšuje svojí komplexností a kvalitou nejen ostatní návrhy 2. kola soutěže, ale i standard našich veřejných architektonických soutěží,“ zdůrazňují porotci. „Reprezentace Kraje Vysočina by měla tohoto mimořádně zdařilého výsledku (v soutěži návrhů autorů z pěti evropských států) využít k obsáhlé publicitě a vlastní propagaci. Ale především k rychlé, nekomplikované přípravě a realizaci architektury, která snese srovnání se současnou architektonickou tvorbou vyspělých evropských států.“

(red)

Výběr ze soutěžních návrhů na Krajskou knihovnu Vysočiny

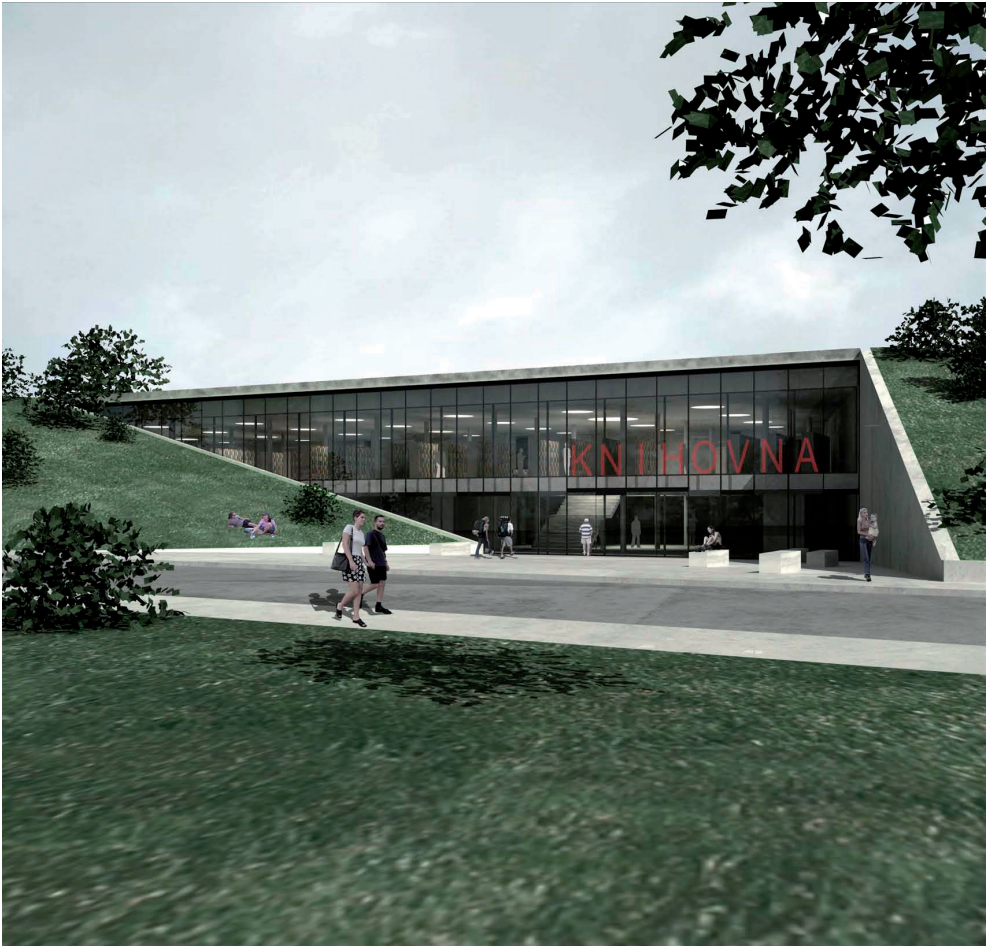

1. cena: Ing.arch. Aleš Tomášek, Robert Seidl a Ing.arch. Ivo Hermann
Foto: KK Vysočiny

3. cena: Knesl + Kynčl s.r.o., Brno
Foto: KK Vysočiny

(na následující straně) →

3. cena: Ing.arch. Roman Gale, Ing.arch. Michal Palašňák a Ing.arch. Barbora Šimonová

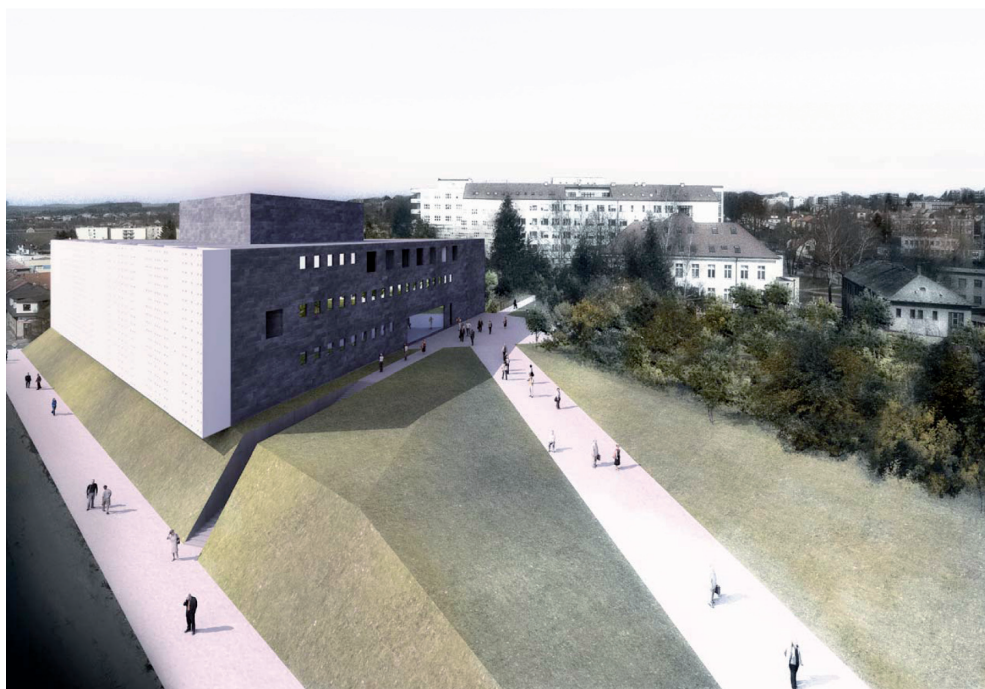
Foto: KK Vysočiny

(na předchozí straně) ←

Odměna: MgA.ing. Adam Kekula a Ing.arch. David Pulkrábek

Foto: KK Vysočiny

Odměna: Ing. arch. Zdeněk Fránek, Ing. arch. Petra Slušná, Ing. arch. Štěpán Dokoupil a Ing. Jiří Topinka
Foto: KK Vysočiny